

2023-06-22

Naturvärdesinventering Jöransberg, Huskvarna

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Allmän beskrivning av naturmiljön	3
Metodik och avgränsning.....	3
Begreppet rödlistad art och naturvårdsart.....	4
Resultat	5
Områden med biologiska naturvärden.....	5
Naturvärdesobjekt	5
Värdeelement.....	14
Biotopskyddsområden	16
Naturvårdsarter i inventeringsområdet	25
Fåglar.....	26
Litteratur	27
Trädbilaga	28

Framsidas foton visar miljön centralt i den södra halvan av inventeringsområdet.

Sammanfattning

Den inventerade ytan utgörs av lövdominerad blandskog som i den södra halvan är insprängd mellan små åkrar i sluttning ner mot Huskvarnaån. Historiskt har området varit nyttjat som fodermarker och i delar finns en tydlig sådan prägel kvar i naturen. I området påträffades 8 naturvärdesobjekt där 4 bedöms ha ett påtagligt naturvärde och 4 ett visst naturvärde. Naturvärdena är främst knutna till äldre träd och hålträd samt i viss mån till kvarstående hävdgynnad flora och hävdskapad struktur. För områdets fågelfauna har den sammantagna rikedom på lövträd också viss betydelse, liksom de fuktiga miljöerna närmast ån. I området noterades blott en fridlyst ört, grönvit nattviol, och ett fridlyst groddjur, vanlig padda. Flera häckande fåglar noterades och även dessa berörs av artskyddsbestämmelser. Fladdermöss inventeras och redovisas i en separat rapport.

Allmän beskrivning av naturmiljön

Inventeringsområdet ligger i Huskvarnas södra utkant i södra delen av biosfärsområdet ”Östra Vätterbranterna” med välkänt höga biologiska och kulturhistoriska värden knutna till bland annat ädellövskog, bergbranter och ett småskaligt brukat landskap. Den inventerade ytan utgörs av lövdominerad blandskog som i den södra halvan är insprängd mellan små åkrar i sluttning ner mot Huskvarnaån. Den norra delen utgörs av ett berg med flera små branter som i huvudsak vetter mot nordost. De högre delarna har ett trädskikt i 130-årsåldern dominerat av ek, tall och björk med grupper av asp insprängt. Historiskt har området varit nyttjat som fodermarker och i delar finns en tydlig sådan prägel kvar i naturen. Flera ytor som i dagsläget är skogsklädda var helt trädfria 1960, bland annat gäller det våtmarken längs Huskvarnaån och lägre liggande lövskog i väster.

Metodik och avgränsning

Inom det avgränsade inventeringsområdet (se Karta 1) har naturvärdesinventering genomförts som i huvudsak följer ”Svensk standard för naturvärdesinventering SS 199000 2014” med ambitionsnivå ”Detalj” och tilläggen ”värdeelement”, ”generellt biotopskydd”, ”detaljerad redovisning av arter” och ”Klass 4”.

Metodiken innebär förenklat att områden med större positiv betydelse för biologisk mångfald än den genomsnittliga miljön redovisas och beskrivs samt klassas i en fyrgradig skala där klass 1 är högsta naturvärde (av stor betydelse på nationell eller global nivå), klass 2 är högt naturvärde (av stor betydelse för biologisk mångfald på regional nivå), klass 3 är påtagligt naturvärde, klass 4 är områden av visst värde för biologisk mångfald. För ytterligare detaljer om metodik och klassning hänvisas till standarden.

Området fältbesöktes 17e maj och den 13e juni 2023.

Karta 1: Översiktskarta över det undersökta området (rastrerat).

Begreppet rödlistad art och naturvårdsart

Rödlistade arter är arter som minskar, är särskilt känsliga för pågående markanvändning eller är så sällsynta att de löper risk att dö ut från landet enligt ArtDatabankens expertkommittéer (Gärdenfors, U (ed) 2020). De rödlistade arterna delas in i olika kategorier utefter hur stor risken för att de ska dö ut från Sverige bedöms vara. Kategorin **NT** är den kategori som innebär den lägsta risken men ändå nästan hotade (Near Threatened), **VU** står för Vulnerable = sårbar, **EN** står för Endangered dvs starkt hotad, **CR** står för Critically Endangered akut hotad och sedan finns en kategori **DD**, Data Deficient, där arter som man saknar tillräcklig kunskap om men som ändå tros uppfylla kraven för rödlistning hamnar.

Naturvårdsarter omfattar arter som indikerar att ett område har högt naturvärde och arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Med naturvårdsarter avses i detta fall skyddade arter (fridlysta), rödlistade arter, ansvarsarter och signalarter (Nitare 2020). Undantag utgörs av de rödlistade trädslagen alm och ask som båda är rödlistade men inte räknas som naturvårdsarter då det är sjukdomar och inte förändrad markanvändning som utgör det stora hotet mot deras fortlevnad i landet.

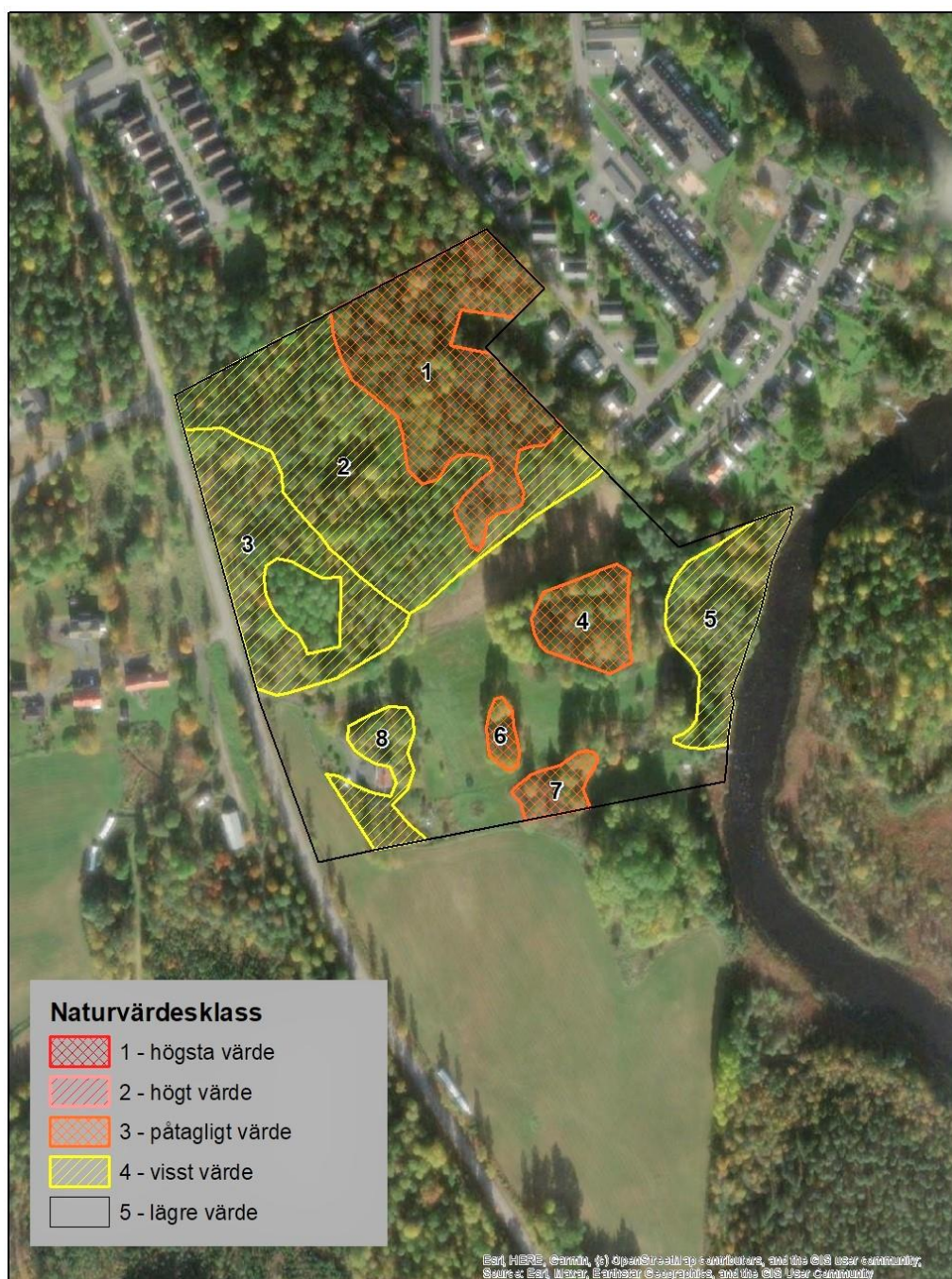
Resultat

Resultatet av inventeringen redovisas i en områdesdel med översiktligt beskrivna områden med naturvärden, en del som tar upp påträffade värdeelement, en del med områden som berörs av biotopskydd, samt en del som berör områdets naturvårdsarter.

Områden med biologiska naturvärden

Vid inventeringen identifierades 8 naturvärdesobjekt enligt metodiken. Dessa utgörs av trädklädda marker av lite olika karaktär. Se vidare nedan.

Naturvärdesobjekt

Karta 2: Naturvärdesobjekt

Naturvärdesobjekt 1 1,4 ha

Ekskog

Klass 3, påtagligt naturvärde

Naturvärdesbedömning

Området har ett påtagligt biotopvärde då det rör sig om äldre ekdominerad lövskog som är en prioriterad skogstyp för skydd. Artvärdet bedöms som ”visst” då en dryg handfull naturvårdsarter noterats och området har viss betydelse för några rödlistade men relativt allmänna fåglar.

Beskrivning

Området utgörs av ett ekdominerat blandskogsbestånd i 130-årsåldern belägen på en bergknalle med tämligen branta kanter. Förutom ek så finns ett påtagligt inslag av äldre björk, tall och fläckvis av asp. I delar finns också ett stort inslag av hassel. Flera av asparna är hålträd där fåglar häckar. Förutom häckningsindicer gällande väldigt vanliga fågelarter som nötväcka, talgoxe och blåmes så verkar också lövskogsfåglar som gröngöling, grönsångare, entita och björktrast häcka eller i vart fall hävda revir här (inte bara i hålträden) (troligen sträcker sig reviren även ut i delomr 2 och 4, gröngölingen har ännu större revir).

Fältskiktet domineras av vitsippa med inslag av lite mer krävande lundväxter som t ex den relativt sällsynta arten kransrams i branternas nedre delar och av kruståtel och blåbär i de högre partierna. På de äldre lövträden, främst ekarna, och i viss mån på klipporna finns en del signalarter bland lavar och mossor.

Bevarande av naturvärden

Områdets naturvärden bibehålls om trädslagsvariationen samt inslaget av äldre träd och hålträd kan behållas.

Naturvårdsarter

Entita NT, gröngöling NT, grönsångare NT, björktrast NT, kransrams, sotlav, rostfläck, trädporella, fällmossa, guldlockmossa

Kommentar

Bedömningsmässigt ligger området nära klass 2 högt naturvärde. Om fladdermusfaunan också verkar vara rik i området bör artvärdet klassas som åtminstone påtagligt och den sammanvägda klassen blir då 2 ”högt naturvärde”.

Naturvärdesobjekt 2 1,8 ha

Lövskog

Klass 4, visst naturvärde

Naturvärdesbedömning

Området har ett visst biotopvärde knutet till inslaget av äldre träd och en varierad artsammansättning och åldersstruktur i trädskiktet. Artvärdet bedöms som visst då enstaka naturvårdsarter noterats där en är rödlistad.

Beskrivning

Området utgörs av ett lövdominerat blandskogsbestånd med ett regelbundet inslag av träd mellan 100 och ca 130 år. Området sluttar från väster mot öster och i de högre delarna dominerar björk och tall med inslag av ek och asp medan de lägre delarna domineras av ek och asp med inslag av björk och enstaka tall och sälg. I buskskiktet finns mest rönn men också en del hassel och skogstry. Fältskiktet domineras av blåbär, skogsstjärna och kruståtel i de högre partierna och av lundväxter som svalört, majsörblomma, hässlebrodd med flera i lägre partier. Över hela ytan finns ett stort inslag av vitsippa. Längst i öster finns en mindre förekomst av tandrot som är en kalkgynnad lundväxt. I den västra halvan finns en svacka med ett fuktigt parti bevuxet med vitmossor i bottenskiktet.

Fågelfaunan delas i stort med område 1 och 3 med arter som lövsångare, grönsångare, koltrast, nötväcka m fl mesar, men detta delområde har mindre betydelse för hålhäckande arter i dagsläget då antalet hålträd är färre.

Bevarande av naturvärden

Områdets naturvärden består och kommer att öka om trädskiktet tillåts åldras och fler träd utvecklas till hålträd. En glesare struktur skulle gynna många örter och gräs och därtill knutna insekter men missgynna lövskogsfåglar, snäckor, en del svampar, mossor m fl.

Naturvårdsarter

Grovticka, tandrot, grönsångare NT

Källor

I fält.

Osäkerhet/kommentar

Skogsområdet fortsätter utanför inventeringsytan mot NV.

Naturvärdesobjekt 3 0,97 ha

Lövskog

Klass 4, visst naturvärde

Naturvärdesbedömning

Området har ett visst biotopvärde knutet till en varierad och luckig skogsstruktur med enstaka hålträd och några små fläckar med hävdgynnade växter. Artvärdet bedöms som obetydligt till visst då visserligen enstaka naturvårdsarter förekommer där en art är rödlistad men dessa är i huvudsak på väg bort från ytan och har varit så under många decennier sedan hävden upphörde.

Beskrivning

Området utgörs av ett område som på 1960-talet var i stort sett helt öppen fodermark. I dag finns en gles och lite luckig lövskog dominerad av björk, ek och asp med inslag av enstaka sälk och tall. Några träd är upp mot hundra år med huvuddelen är kring 60 år eller yngre. Här finns några hålträd, ett par i lite äldre stammar men också enstaka hackspettshål i yngre asp. I väster står en stor bukettformig sälk som håller på att brytas sönder av sin egen vikt. Fältskiktet domineras av smalgröe, lundgröe, tuvtåtel, skogsfibblor och vitsippa men på några fläckar finns större inslag av hävdgynnade arter som gökärt, mandelblom, åkervädd, ängshavre och svinrot.

Bevarande av naturvärden

Områdets naturvärden bibehålls om trädskiktet hålls glest, gärna med hjälp av betesdjur. Hålträden är viktiga att bevara liksom potentiella arvtagare till dem.

Naturvårdsarter

Björktrast NT, svinrot NT

Källor

I fält. Flygbild från 1960 och 1975

Naturvärdesobjekt 4 0,31 ha

Lövskog

Klass 3, påtagligt naturvärde

Naturvärdesbedömning

Området har ett påtagligt biotopvärde främst knutet till ett äldre trädskikt med en lite större koncentration av hålträd. Artvärdet bedöms som visst då några naturvårdsarter påträffats och området har en viss betydelse för lövskogsfåglar.

Beskrivning

Området utgörs av en lövskogsdunge i sluttning ner mot ån i öster. Mitt i finns en liten berghäll med ett lite brantare parti. Trädskiktet domineras av björk och asp med inslag av enstaka ekar, någon gran, sälg, hägg och lönn. Åldern på de större träden är svårbedömd men är i vart fall en bit över 100 år. Flera ganska stora aspar är hålträd med många hackspettshål med häckande fåglar i.

Vad gäller floran så finns tandrot, storrams och kransrams nedanför bergsklacken och dessa kan alla ses som kalkgynnade och ganska krävande lundväxter.

Bevarande av naturvärden

Områdets naturvärden bibehålls om de gamla träden får stå kvar och särskilt hålträden är viktiga.

Naturvårdsarter

Bårdlav, tandrot, storrams, kransrams

Källor

I fält.

Naturvärdesobjekt 5 0,59 ha

Svämskog

Klass 4, visst naturvärde

Naturvärdesbedömning

Området har ett visst biotopvärde då det är en våt skogstyp med kort historia som sådan. Ån är kraftigt reglerad i detta parti och marken har tidigare varit ängsmark utan träd vilket gör att svårspredda arter inte hunnit kolonisera området. Artvärdet bedöms som obetydligt till visst då enstaka naturvårdsart noterats. Området har viss betydelse för fågellivet och sannolikt för fladdermöss.

Beskrivning

Området utgörs av ett fuktigt område längs ån. Här finns ett trädskikt med främst yngre (under 80 år) klibbal och gråvide men också med igenväxning av hägg och björk. Alldeles vid stranden finns partier med bladvass, svärdsilja och bredkaveldun.

Området har tidigare nyttjats som slåtteräng. Åns vattennivå är kraftigt påverkad av reglering.

Bevarande av naturvärden

Områdets naturvärden bibehålls så länge det hålls fuktigt och med inslag av lövträd. En återgång till naturlig vattenregim känns inte realistiskt.

Naturvårdsarter

Sävparv NT (del av revir), vanlig padda (fridlyst)

Källor

I fält. Flygbild från 1960 och 1975

Naturvärdesobjekt 6 0,070 ha**Lövskog****Klass 3, påtagligt naturvärde**

Naturvärdesbedömning

Området har ett påtagligt biotopvärde knutet till hålträd och en hagmarksliknande struktur. Artvärdet bedöms som obetydligt till visst då bara en naturvårdsart påträffades, men området är potentiellt av värde för fåglar och fladdermöss.

Beskrivning

Området utgörs av en liten åkerholme uppbyggd av en bergknalle och en liten kantzon kring denna. I huvudsak håller holmen på att växa igen med lövsly av främst asp, björk, ek och rönn men längs kanten finns några lite större lövträd. Av dessa är två aspar av särskilt intresse då de är hålträd.

Bevarande av naturvärden

Områdets naturvärden bibehålls om de större träden, särskilt hålträden finns kvar.

Naturvårdsarter

Grönvit nattviol (fridlyst), ärtsångare NT, gulspurv NT

Källor

I fält.

Kommentar

Objektet omfattas av generellt biotopskydd (åkerholme)

Naturvärdesobjekt 7 0,14 ha Hagmarksrest**Klass 3, påtagligt naturvärde****Naturvärdesbedömning**

Området har ett påtagligt biotopvärde då det utgörs av en varierad igenväxande (fd) naturbetesmark (hotad naturtyp). Artvärdet bedöms som visst då florin innehåller en del hävdgynnade örter, däribland ett par bestånd av den rödlistade arten svinrot. Området har också viss betydelse för fågelliv och potentiellt för fladdermöss.

Beskrivning

Området utgörs av en mindre höjd kring en bergknalle. Området har tidigare nyttjats som betesmark, men har inte hävdats på ganska många år. Strukturen är emellertid fortfarande hagmarkens med ett fältskikt med stort inslag av hävdgynnade örter och gräs. Mest intressant är ett par förekomster av svinrot. Träd och buskskiktet är varierat både vad gäller arter och slutenhet och ålder. Några björkar är relativt stora och ett par är hålträd.

Bevarande av naturvärden

Områdets naturvärden bibehålls om de äldre träden står kvar, särskilt hålträden, och hävden återupptas. På kort sikt har även det igenväxande stadiet värden för t ex fågellivet.

Naturvårdsarter

Svinrot NT, ärtsångare NT, gulsparv NT

Källor

I fält. ArtPortalen

Naturvärdesbedömning

Området har ett obetydligt till visst biotopvärde. Kvalitéer föreligger främst genom en varierat struktur med buskage, öppna ytor och uppvuxna träd, några enstaka med hål. Artvärdet bedöms som visst med betydelse för fågelliv och potentiellt för fladdermöss.

Beskrivning

Området utgörs av större delen av en stor villatomt. Här finns en liten bergknalle bevuxen med björk, tall och ek omgiven av en krans med björk, ek, sälg och asp. Längst i söder står en grupp aspar där åtminstone två har flera hackspettshål. Särskilt i den södra delen finns täta buskage som uppskattas av fåglar. Bland naturvårdsintressanta arter noterades gulsparr, svartvit flugsnappare, ärtsångare och rosenfink. Den senare inte nödvändigtvis stationär på platsen.

Bevarande av naturvärden

Områdets naturvärden bibehålls om de äldre träden står kvar, särskilt hålträden, och hävden återupptas. På kort sikt har även det igenväxande stadiet värden för t ex fågellivet.

Naturvårdsarter

Ärtsångare NT, gulsparr NT, svartvit flugsnappare NT, (rosenfink NT)

Källor

I fält.

Värdeelement

Inom inventeringsområdet finns en del företeelser som är särskilt viktiga i landskapet för bevarande av arter som annars har det svårt med dagens dominerande markanvändning. Här handlar det uteslutande om träd, i de flesta fall med hackspettshål. Elementen (träden) redovisas på kartan nedan och träden redovisas även sist i rapporten tillsammans med foto och storleksuppgift (stamomkrets) .

Karta 3: Översikt över värdeelement, i de flesta fall hålträd. Ytterligare information om dem återfinns sist i rapporten.

Biotopskyddsområden

Biotopskyddsområde är en skyddsform som används för små mark- och vattenområden som på grund av sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter. Biotoperna är också viktiga för vanligare arter, samt för variationen i landskapet. Det finns två olika former av biotopskyddsområde. Det ena innebär ett generellt skydd för vissa biotoper. Det andra innebär att skydd för en biotop beslutas i varje enskilt fall. Inom utredningsområdet förekommer bara den första typen.

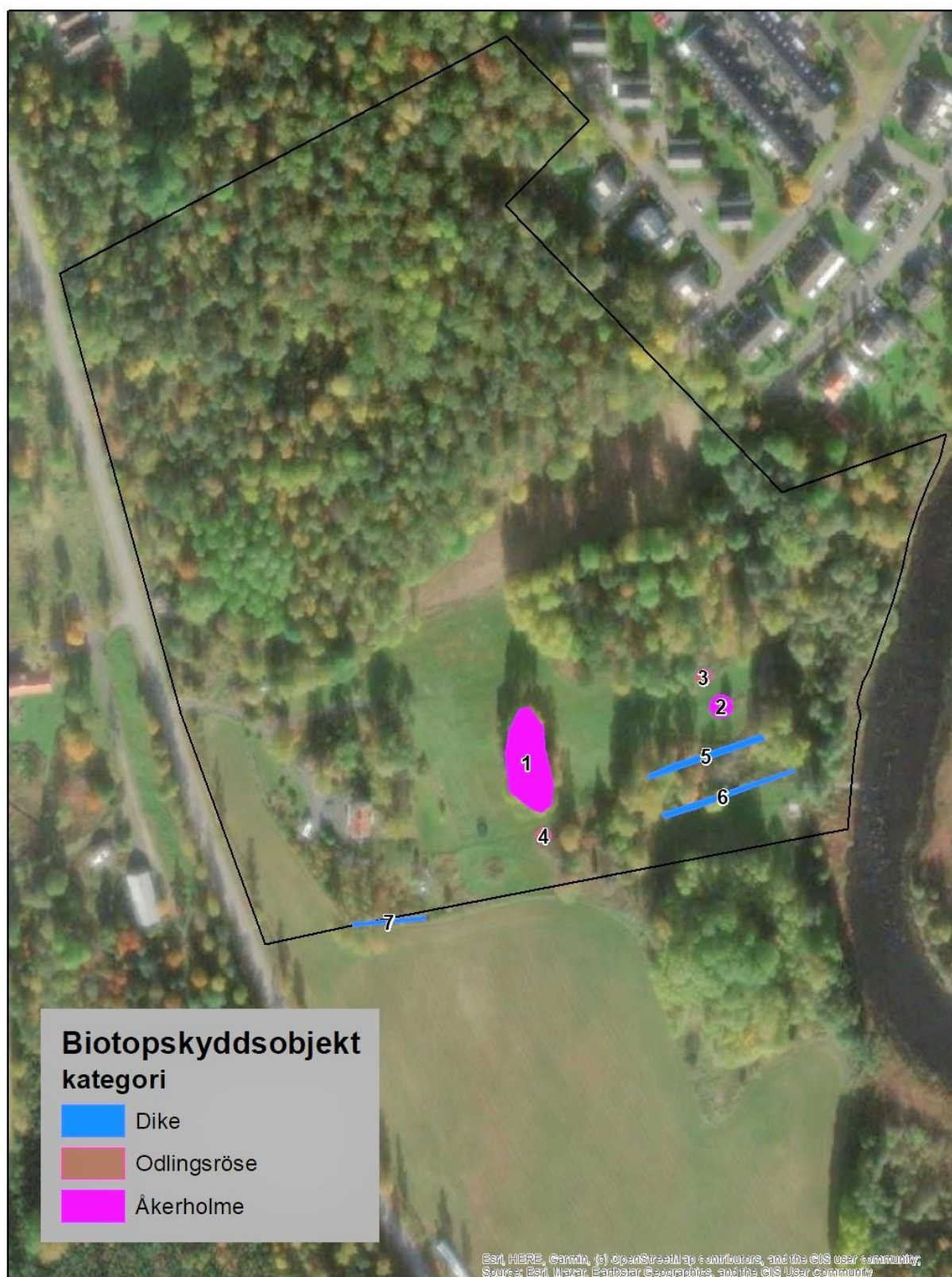
Dessa generella biotopskyddsområden utgörs av vissa lätt identifierbara små biotoper som är skyddade som biotopskyddsområden i hela landet. Dessa biotoper finns i de flesta fall i jordbrukslandskapet och har minskat starkt till följd av rationaliserad markanvändning. De kvarvarande biotoperna utgör värdefulla livsmiljöer för växt- och djurarter i ett i övrigt påverkat landskap. Dessa är:

- **Allé.** Lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap (även i samhällen). Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd.
- **Odlingsröse i jordbruksmark.** Stensamling om minst 5 stenar som härrör från stenröjning av jordbruksmark. Kan vara i drift eller av äldre datum.
- **Stenmur i jordbruksmark.** Stenar i en sträng som tidigare varit del av eller helt utgjort hägnad kopplad till djurhållning. Kan fortfarande vara i drift som en tydlig mur eller bara vara en svårtydd rest med eller utan uppblandning av odlingsstenar. Ofta finns sträckor där det är osäkert om det rör sig om egentliga murar eller om det bara är kontinuerliga odlingsrösen. I båda fallen omfattas de av biotopskyddsbestämmelser.
- **Åkerholme.** Liten oplöjd yta om max 0,5 ha som till största delen omges av åkermark.
- **Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark.** Våtmark som får vattentillskott från framträngande grundvatten.
- **Våtmark och småvatten i jordbruksmark.** Ett småvatten eller en våtmark med en areal av högst ett hektar i jordbruksmark som ständigt eller under en stor del av året håller ytvatten eller en fuktig markyta såsom kärr, gölar, våtar, översilningsmarker, kallkällor, mangelgravar, öppna diken, dammar och högst två meter breda naturliga bäckfårar.
- **Pilevall.** Rad av planterade pilar i anslutning till åkermark.

Exempel på åtgärder som kan skada dessa är: Schaktning, utfyllnad och grävning, stentäkt, kulvertering av öppna diken, deponering av jordmassor, gödsel eller skräp, avverkning av träd i alléer. Källmiljöer kan också skadas av verksamheter i inströmningsområdet som kan vara flera hundra meter från själva källan.

Biotopskyddsområden i inventeringsområdet

I inventeringsområdet påträffades två åkerholmar och tre diken samt två fristående odlingsrösen som bedömdes omfattas av biotopskyddsbestämmelser. Se vidare nedan.

Karta 4: Biotopskyddsområden.

Värdebedömning

Området omges av betesputsad mark som har varit plöjd (vall) och utgör därför en åkerholme enligt biotopskyddets definition. Biologiska värden föreligger knutna till hålträd och en hagmarksliknande struktur. Värden i första hand för fåglar och potentiellt för fladdermöss.

Beskrivning

Området utgörs av en liten åkerholme uppbyggd av en bergknalle och en liten kantzon kring denna. I huvudsak håller holmen på att växa igen med lövsly av främst asp, björk, ek och rönn men längs kanten finns några lite större lövträd. Av dessa är två aspar av särskilt intresse då de är hålträd.

Värdebedömning

Området omges av betesputsad mark som har varit plöjd (vall) och utgör därför en åkerholme enligt biotopskyddets definition. På åkerholmen ligger en del odlingssten varför den också uppfyller kraven för "Odlingsröse". De biologiska värdena är begränsade.

Beskrivning

Denna åkerholme utgörs av en grupp med stenar på en fläck med tunt jordlager. Här växer en stor fläderbuske. Fältskiktet domineras av bredbladiga gräs med inslag av brännässla och enstaka midsommarblomster och åkertistel.

Värdebedömning

Området ligger i anslutning till betesputsad mark som har varit plöjd (vall) och består av fler än 5 stenar som sannolikt rensats bort från åkermarken och utgör därför ett odlingsröse enligt biotopskyddets definition. De biologiska värdena är begränsade.

Beskrivning

Området utgörs av ett litet röse med ganska stora odlingsstenar. Den största stenen har troligen inte flyttats hit men övriga stenar har förmodligen flyttats från den intill liggande åkern. I röset växer en rönn och ett bestånd med träjon och omges av bredbladiga gräs.

Värdebedömning

Området ligger i anslutning till betesputsad mark som har varit plöjd (vall) och består av fler än 5 stenar som sannolikt rensats bort från åkermarken och utgör därför ett odlingsröse enligt biotopskyddets definition. De biologiska värdena är begränsade.

Beskrivning

Området utgörs av ett litet röse med ganska stora odlingsstenar. I röset växer hallon, kirskål och bredbladiga gräs och det finns också uppslag av rönn och hägg.

Värdebedömning

Objektet är ett öppet dike med våtmarksvegetation som grävts i syfte att leda bort vatten från jordbruksmark. Den övre delen är några meter ifrån åkermarken men syftet är ändå detsamma varför den redovisade sträckningen bedöms uppfylla kriterierna för biotopskydd. Det biologiska värdet är begränsat, främst på en liten areal.

Beskrivning

Området utgörs av ett mindre dike, mer eller mindre i anslutning till jordbruksmark. Den övre delen är beskuggad av lövträd och buskar medan den nedre ligger öppnare. I och i anslutning till diket finns inslag av våtmarksväxter som fackelblomster, kabbeleka, kärrsilja och strandklo.

Värdebedömning

Objektet är ett öppet dike med våtmarksvegetation som grävts i syfte att leda bort vatten från jordbruksmark varför den redovisade sträckningen bedöms uppfylla kriterierna för biotopskydd. Det biologiska värdet är begränsat, främst p g a liten areal och stark eutrofiering.

Beskrivning

Området utgörs av ett mindre dike i anslutning till jordbruksmark. Den övre delen är något beskuggad av hägg medan den nedre ligger öppnare. Vegetationen är mycket frodig och domineras av kvävegynnade växter som t ex kirskål och älgört. I diket finns inslag av våtmarksväxter som bladvass, fackelblomster, kärrsilja och strandklo.

Värdebedömning

Objektet är ett öppet dike med våtmarksvegetation som grävts i syfte att leda bort vatten från jordbruksmark varför den redovisade sträckningen bedöms uppfylla kriterierna för biotopskydd. Det biologiska värdet är begränsat, främst p g a liten areal och stark eutrofiering.

Beskrivning

Området utgörs av ett mindre dike i anslutning till jordbruksmark. Vegetationen i kanterna är mycket frodig och domineras av kvävegynnade växter som t ex nässlor, kvickrot och kirskaål. I diket finns inslag av våtmarksväxter som vecketåg, ryltåg, gråvide och enstaka strandklo.

Naturvårdsarter i inventeringsområdet

Några naturvårdsarter noterades vid inventeringen, bland annat enstaka lav, svamp, mossa, kärlväxt och groddjur (se karta nedan för växtplats/lekplats). Några arter är fridlysta och dessa behandlas särskilt nedan. Dessutom förekommer enstaka exemplar av de rödlistade träden skogsalm och ask, men då orsaken till deras tillbakagång inte har med exploateringar eller förändrad markanvändning att göra klassas de inte som naturvårdsarter.

Karta 5: Naturvårdsarter och arter med ett problematiskt expansionsmönster (invasiva arter).

Vanlig padda (fridlyst) - Arten leker i alla typer av vatten men föredrar mindre vatten där det inte finns för mycket fisk. Ynglen växer sedan upp i detta vatten. De vuxna djuren lämnar sedan dammen och lever som nattaktiva i skogar och fuktigare ängs- eller betesmarker med tillgång till skrymslen där de kan söka skydd dagtid och under vintern. I området påträffades hördes en spelande hane och enstaka yngel påträffades senare.

Grönvit nattviol (fridlyst) – Arten växer främst på friska eller fuktiga ängs- och betesmarker eller i glesa lövskogsbestånd med frodig örtvegetation. Den är allmän i kommunen, kanske den vanligaste orkidéarten numer, och har en livskraftig population i landet.

Arten förekommer med ett fåtal plantor (3) i kanten av en åkerholme.

Fåglar

Från området har flera ännu allmänna men minskande rödlistade fågelarter också noterats under inventeringen. Arter där inventeringsområdet bedöms kunna ha viss betydelse för häckning behandlas art för art nedan:

Gröngöling (NT) – Gröngölingen häckar bara i södra Sverige och har relativt stora revir som oftast är rika på lövträd, betesmarker och lövskog. Den bor oftast i hålträd av asp. Arten är alltså relativt vanlig men har minskat.

Arten kan eventuellt häcka i något träd i området, men området ingår absolut i ett revir för arten. Den hördes ropa många gånger under båda besöksstillfällena.

Björktrast (NT) - Arten häckar i träd och buskar och födosöker på gräsmarker med låg vegetation, t ex betesmarker, slagna vallar, ängar och gräsmattor, och i lövträd och buskar. Arten häckar ofta i städer och samhällen. Björktrasten äter en hel del mask och insekter men också bär och frukt.

Troligen häckar åtminstone något par i området och gräsyterna och åkern besöks regelbundet för födosök, kanske även av fåglar som häckar utanför inventeringsområdet.

Grönsångare (NT) - Grönsångare häckar främst i lövrika skiktade lövskogar. Arten är alltså vanlig i denna miljö men har minskat något under senare år.

Arten bedöms häcka med 2 par i området baserat på 2 sjungande hanar.

Ärtsångare (NT) - Ärtsångare häckar främst buskrika marker, bryn och variationsrika trädgårdar. Arten är alltså vanlig i denna miljö men har minskat något under senare år.

Arten bedöms häcka med 1 par i områdets södra del.

Svartvit flugsnappare (NT) - Arten häckar i frodiga skogsmiljöer, buskmarker, parker och trädgårdar. Den förekommer i större delen av landet och är vanlig men har minskat.

Arten häckar sannolikt i närheten av gården. Arten hördes sjunga intensivt vid besöket i maj.

Entita (NT) - Arten häckar i hålträd och holkar och föredrar olikåldrig flerskiktad lövskog.

Arten har minskat ganska kraftigt sett över en 50-årsperiod men populationen verkar ha stabiliserat sig de senaste decennierna.

Rosenfink (NT) - Rosenfink häckar i frodiga skogsbyn, buskmarker, parker och trädgårdar. Den förekommer i större delen av landet men är relativt fåtalig. Den ökade fram till 1990-talet och har sedan minskat.

Arten kan eventuellt häcka i närområdet. Arten hördes sjunga en kortare period vid besöket i början av juni.

Gulspurv (NT) - Gulspurv häckar i skogsbyn, enbackar, buskmarker, hyggen, parker och trädgårdar. Den förekommer i större delen av landet. Arten är alltså vanlig men har minskat.

Arten häckar sannolikt i den södra delen av inventeringsområdet. Arten hörs regelbundet sjunga i området.

Sävsparv (NT) - Sävsparv förekommer i hela landet i våtmarker med busksnår och/eller bladvass. Den förefaller ha en svagt negativ populationsutveckling, åtminstone i södra Sverige.

Arten hörs regelbundet sjunga i området utmed ån. Ett revir av arten bedöms omfatta strandområdet längs ån.

Litteratur

Gärdenfors, U. (ed.) 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Nitare, J. 2020. Skyddsvärd skog – naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsens förlag. 2020

Swedish standards institute. SS_199000_2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning

Swedish standards institute. SIS-TR_199001_2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 199000

Naturvårdsverket 2012. Naturvårdsverkets vägledningar gällande biotopskydd.

Digitala:

Artportalen: <https://www.artportalen.se/> uttag 2023-04-19

Art databankens artfaktablad: <https://artfakta.se/naturvard>

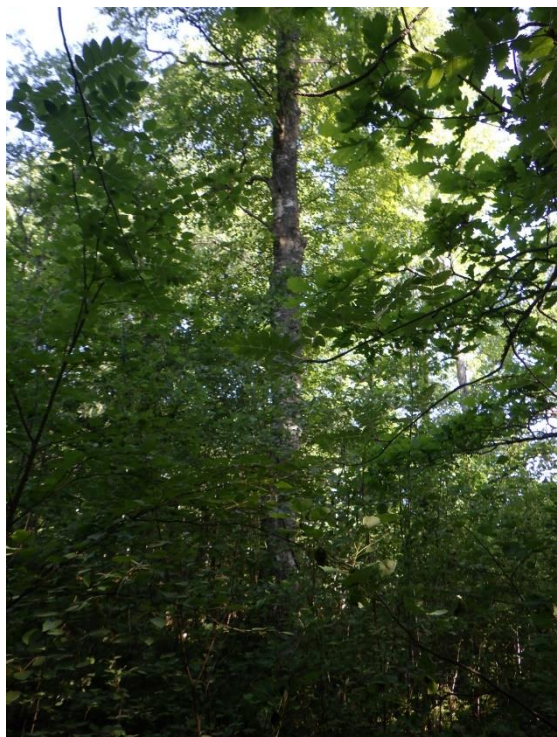
Trädbilaga

Här redovisas foto och grundläggande information om de träd som bedömts som värdeelement (se sid 14 och 15). Här anges trädslag, kategori (motiv till bedömningen som värdeelement) samt trädets stamomkrets (brösthöjd). Träd där fågelhäckning noterats har tillförts även den informationen.

1 Tall kategori: hålträd (4a) omkrets: 203 cm

2 Björk kategori: hålträd (4a) omkrets: 148 cm

3 Björk

kategori: hålträd (4a)

omkrets: 136 cm

4 Björk

kategori: Ålder

omkrets: 124 cm

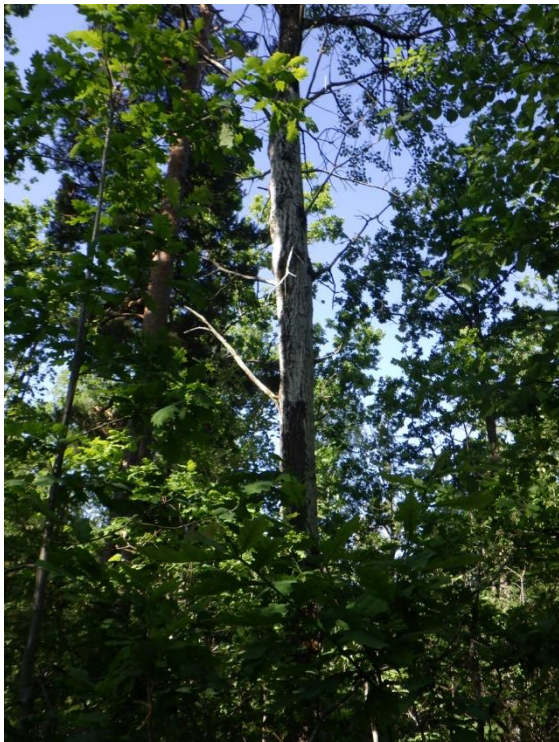

5 Asp

kategori: hålträd (4a)

omkrets: 98 cm

Talgoxe häckning

6 Asp

kategori: hålträd (4a)

omkrets: 137 cm

Svärm med tambin

7 Tall

kategori: Ålder

omkrets: 197 cm

8 Asp

kategori: hålträd (4a)

omkrets: 121 cm

9 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 134 cm

10 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 108 cm

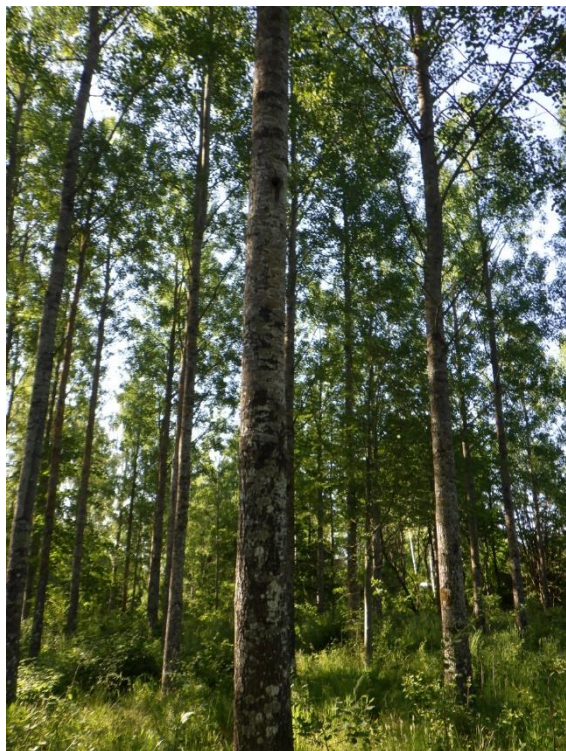
11 Björk kategori: hålträd (4a) omkrets: 109 cm

12 Sälg kategori: död ved omkrets: 310 cm

13 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 102 cm

14 Asp kategori: hålträd (5ab) omkrets: 200 cm

trastbo

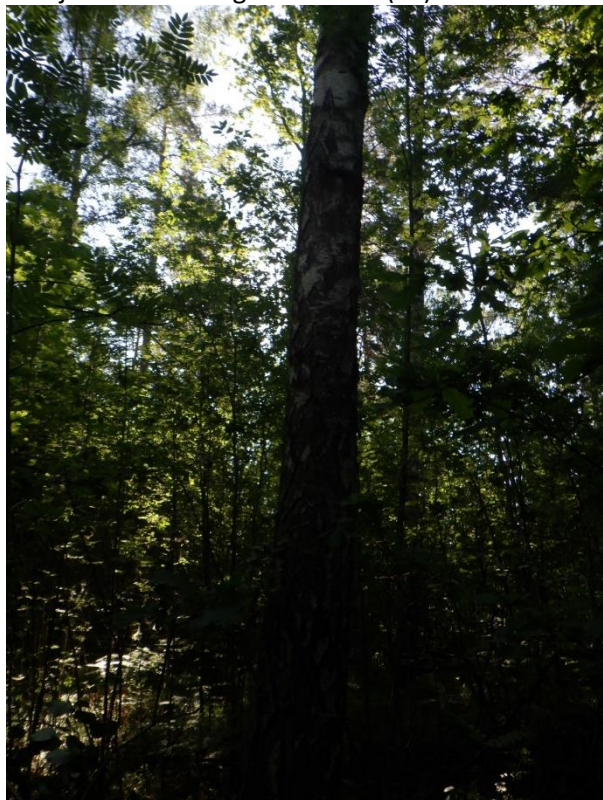
15 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 123 cm

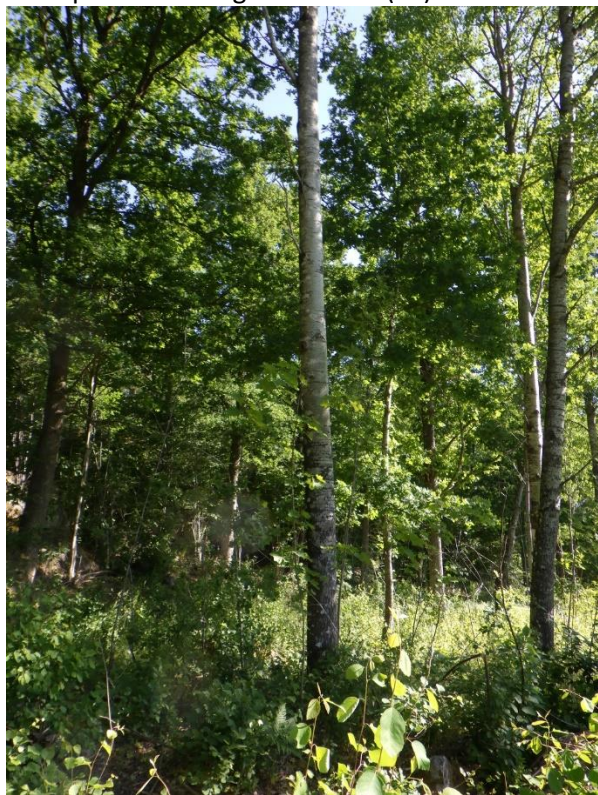
16 Björk kategori: hålträd (4a) omkrets: 153 cm

17 Björk kategori: hålträd (4a) omkrets: 149 cm

18 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 106 cm

Nötväcka bo

19 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 112 cm

20 Björk kategori: ålder omkrets: 170 cm

21 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 166 cm

22 Asp kategori: hålträd (begynnande) omkrets: 162 cm

23 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 196 cm

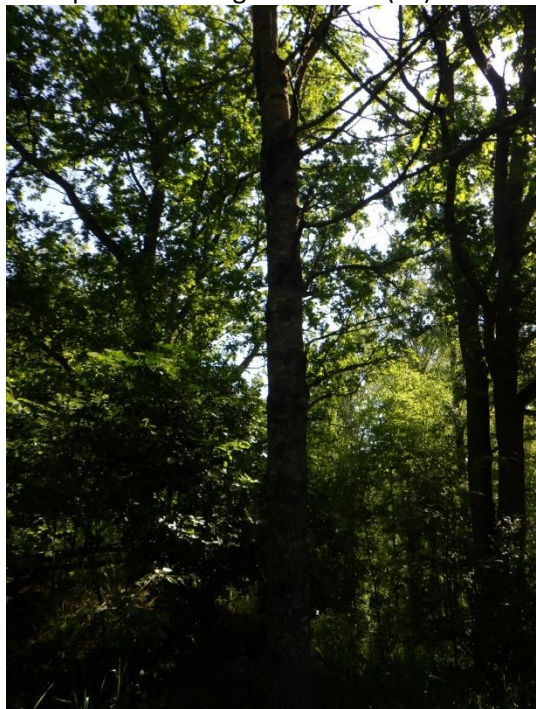

24 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 202 cm

Större hackspett

25 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 71 cm

26 Björk kategori: hålträd (4b) omkrets: 147 cm

27 Björk kategori: hålträd (5b) omkrets: 122 cm

28 Sälg kategori: hålträd (4a) omkrets: 250 cm

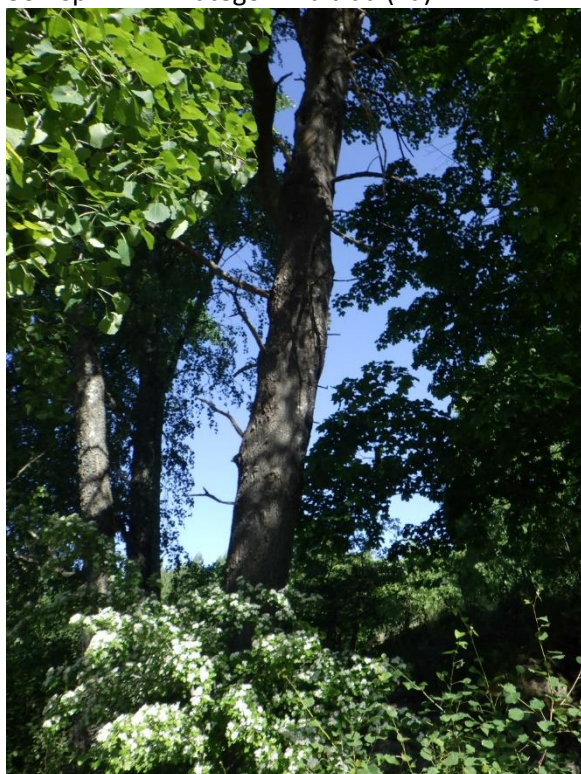

Blåmes

29 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 175 cm

30 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 187 cm

31 Björk kategori: hålträd (4a) omkrets: 180 cm

32 Björk kategori: hålträd (4a) omkrets: 190 cm

33 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 129 cm

34 Asp kategori: hålträd (4a) omkrets: 149 cm

